

**Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі
Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясы**

**Заң институты
Әскери және арнайы-тактикалық даярлық кафедрасы**

**Бекітемін
Академия бастығының
оқу ісі жөніндегі орынбасары
З.Ғ.К.,
полиция полковнигі
Ж.А. Кенбаев**

«___»_____2019 жыл

Пән бойынша жұмыс оқу бағдарламасы (SYLLABUS)

Әскери топография

мамандығы 6В12301 «Құқық қорғау қызметі»

Оқу нысаны: - Күндізгі,
Курс 1 курс
Семестр: 1 семестр
Кредит саны – 2
Барлығы - 60 сағат
Тәжірибелік - 20 сағат
КООЖ - 15 сағат
КӨЖ - 25 сағат
Рейтинг бақылау саны (МБ)- 2
Емтихан: Құрамдастрылған

Қарағанды 2019 ж.

«Әсері топография» пәнінің 6В12301 «Құқық қорғау қызметі» мамандығына арналған (SYLLABUS)

Құрастырған:
ӘАТД кафедрасының аға оқытушысы
полиция капитаны

К.Охан

Кафедра мәжілісінде бекітілді.
2019ж. 24 мамыр № 18 хаттама.

Кафедра бастығы
полиция полковнигі

Р.С.Баткульдин

Оқу-әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.
2019 жыл « ____ » _____ № хаттама

2.1 Негізгі ақпарат:

1. Шифр және мамандық атауы	«Құқық қорғау қызметі» 6В12301 мамандығы бойынша
2. Курс, семестр	1 Курс 1 семестр
3. Пән циклы	1
4. Кредит саны	2
5. Сабақ өткізу орны	№ 364 оқу аудиториясы
6. Сабақ түрлерін жүргізетін оқытушылар (Т.А.Ә., лауазымы, ғылыми дәрежесі, басқа да байланыс ақпараты)	Ә және АТД кафедрасының, оқытушылар полиция капитаны Е.Н. Бухарбаев, полиция лейтенанты Б.Ж. Адеханов

2.2 Пререквизиттер: Осы пәндерді оқу үшін келесі бөлімдерді ұғыну қажет: топографиялық карталармен таныс болу және олармен жұмыс жасай алуды, картадағы шартты белгілерді білу, компаспен және компассыз көкжиектерді бағдарлай білуді.

Курсты оқуға географиядан және алғашқы әскери дайындық пәнінен мектепте алған білімдері қажет.

2.3 Постреквизитер:

Пән бағдарламасын табысты игеру келешек құқық қорғау органдары мамандарына зор қажет. Әскери топография сабағынан алынған білімдері келешек мамандардың өз жұмыстарын жопарлауда, қарулы қылмыскерлерді іздеу кезінде жергілікті жерде дұрыс бағдар бағыт алуға, арнайы операцияларды ұйымдастыру кезінде сұлбалар мен жергілікті жердің жопарын құруда, жедел(жұмыс) карталарын толтырып жүргізуде қажет болады.

2.4 Пәнді қысқаша сипаттау:

Әскери топография пәні жергілікті жерді зерттеу, сол жерде бағдар алу, ұрыс қимылдарын дайындау мен жүргізу кезінде нысананы дәлдеу және өлшем жасау тәсілдерін оқытатын ғылым. Топографиялық мәліметтер тек ұрысты ұйымдастыру мен оны жүргізу үшін керек емес, сонымен бірге оның ІІМ органдарының жұмыстарын ұйымдастыру мен оны атқаруы кезінде топографиялық мәліметтердің маңызы зор. Ұйымдар мен мекемелер өздерінің жедел іздестіру қызыметтерін белгіленген жерде атқарғандықтан барлық жеке

құрам қызымет ететін жердің аймақтарын түгелдей білулері қажет, сол жерлерде дұрыс және тез бағдарлап бағыт ала білулері керек, қажетті өлшемдер мен сызбаларды өндіру, әртүрлі қызыметтік графикалық құжаттарды тез және анық айқындау, жердің жеке бөліктеріне(участіктеріне) сипаттама жасай білу қажет.

Пәннің мақсаты мен тапсырмалары

«Әскери топография» пәнінің негізгі мақсаты:

үйренушілерді Қазақстан халқына мінсіз қызмет етуге, бүкіл халық болып сайлаған Қазақстан Республикасының Президенттің саясатын қолдануға, Конституция мен мемлекет заңдарының орындалуына, әскери АНТ пен қызметтік борышына адал болуға тәрбиелеу;

басқару, бөлімшелер жұмысын ұйымдастыру, алған білімдерін тәжірибеде қолдана білу бойынша кәсібі дағдыландыру.

«Әскери топография» курсының негізгі маіндеті болып – Қазақстан Республикасының ПМ ПО мен ҰҰ бөлімшелерінің тактикасын және күрделі жағдайларда, соғыс кезеңі мен бейбітшілік заманында жасайтын іс-әрекеттер мен әскери қызметін ұйымдастыруын; Қылмыскерлерді ұстау кезінде атыс қаруларын, дене күштерін және арнайы құралдарды қолданудың тәртібі мен құқықтық негіздерін; Қазақстан Республикасының ПМ ПО мен ҰҰ бөлімшелерінің әскери және арнайы техникасының, қару-жарағының сипаттамасын; арнайы және әскери операцияны орындау барысында ПО қызметкерлерінің іс-қимылын қолдану негіздерін білулері тиіс; Жедел (жұмыс) карталарын жүргізу барысында штабтық мәдениетке баулу.

«Әскери топография» курсы оқу барысында курсанттар міндетті түрде:

білулері тиіс:

жедел жағдайға нақты баға беруді, әскери тәртіптегі топ басшысы атынан тиімді шешім қабылдауды, қарамағындағыларға нақты міндеттерді қоюды білуге;

арнайы операцияны жүргізгенде ішкі істер органдарының қызметкерлерінің қарулы қылмыскерлерді ұстау барысында графикалық құжаттарды тура жүргізулерді білулері тиіс;

тәжірибеде біліктілігін жетілдіру, нақты жағдайда білімін жетілдіру, қажетті ақпараттарды алу және жүзеге асырып және шешім қабылдау керек.

жедел жағдайды талдап және оның болашағын дамыту, жедел жағдайдың дамуын көру.

әскери–қызметтік тапсырмаларды орындауда нормативтік–құқықтық актілерді қолдану, логикалық білімді қолдану және өз көз қарасын негіздеу.

Пәнді оқытудың әдістемесі

«Әскери топография» пәні ерекше шарттарда Қазақстан Республикасының ПО-ның әрекеттерін теория материалдар және тәжірибелі әдістерді қолдануды көздейді. Сонымен қатар тәжірибелік сабақта қарулы қылмыскерді ұстау үшін тактикалық әдістермен ұстау әдістерін әртүрлі жағдайда қайталап үйренеді.

Әскери топография зерттейтін негізгі мәселелері жеке құрамның жауынгерлік міндетті орындау кезіндегі практикалық қарекетіне тікелей қатысы бар. Әскери топография бойынша алған білім мен машықтар жағдайды жақсырақ бағалауға, неғұрлым ұтымды шешімдер қабылдауға, бөлімшелердің басқарылуын, бақылау мен атыс жүйесін жақсы ұйымдастыруға, жергілікті төңіректің тактикалық және қорғаныш қасиеттерін ұрысты ойдағыдай жүргізу мүддесі үшін неғұрлым толық пайдалануға мүмкіндік береді.

Әскери топографияны оқып-үйрену жеке құрамның аңғарғыштық, дәлдік, бақылау нәтижелерін талдай білу және жергілікті төңіректің жауынгерлік міндетті орындауға ықпалы туралы қорытынды жасау секілді маңызды қасиеттерін дамытады.

Пәнді оқу нәтижесінде тыңдаушылар:

«Әскери топография» курсы қызметтік-графикалық құжаттарды құрастыру бойынша тәжірибелік өңдеу және теориялық құралдарды оқи білулері керек.

2.5. Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі:

№	Жұмыс түрлері	Мазмұны және мақсаты	Ұсынылған әдебиеттер сілтеме	Бақылау нысаны (рейтинг сәйкес)	Балл (рейтинг шкалаға сәйкес)	Есеп беру нысаны	Тапсыру мерзімі
1	Тәжірибе сабақ	жоспарға сәйкес	әдебиет тізімге сәйкес	ағымдағы	—	ауызша	семинар сабағында
2	—	жоспарға сәйкес	әдебиет тізімге сәйкес	ағымдағы	—	Ауызша, жазбаша	4 аптаға дейін
3	—	жоспарға сәйкес	әдебиет тізімге сәйкес	меж. бақылау	—	Ауызша, жазбаша	жоспар бойынша
4	—	жоспарға сәйкес	әдебиет тізімге сәйкес	қорытынды	—	—	кесте бойынша

2.6. Курс саясаты

Курсанттарға қойылатын талаптар :

- сабаққа қатысу;

жүйелі түрде тәжірибе сабағына, рейтинг, КОӨЖ және КӨЖ бойынша тапсырмаларды орындауға дайындалу;

- сабақтарда белсенділік таныту;

- тапсырмаларды уақытында тапсыру;

- курстың кебір тақырыбына, пәнді оқуға бастама білдіру.

Жол берілмейді:

- себепсіз сабаққа жіберуге;

- сабаққа кешігуге;
- сабақ уақытында ұялы телефонды пайдалануға;
- сабақ барысында оқытушы мен басқа да курсанттарды алаңдатуға;
- оқытушыға және басқа да курсанттарға дөрекілік, тұрпайылық көрсетуге;
- тапсырмаларды уақытылы орындамауға;
- пәнді оқу әдістемесіне қайшы келетін ретсіздікке және шығармашылық ұрлыққа.

КОӨЖ және КӨЖ түрлері және тапсырмаларды тапсыру мерзімі

КОӨЖ және КӨЖ түрлері және тапсырмаларды тапсыру мерзімі пәннің оқу - әдістемелік кешенімен, сондай-ақ КОӨЖ және КӨЖ бойынша орындау кестесі мен тапсырмаларды тапсыруымен анықталады.

2.7. Ұсынылған әдебиеттер тізімі

№ р/н	Автор, атауы	Жылы, басылым орны
1. Нормативтік құқықтық актілер		
1	Қазақстан Республикасының Конституциясы	1995 жылғы 30 тамыздағы. //ЖК//
2	«Қазақстан Республикасының Құқық қорғау қызметі туралы»	Қазақстан Республикасының 2011жылғы 06 қаңтардағы № 380-IV заңы. //ЖК//
3	Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы	Қазақстан Республикасының Заңы 2014 жылғы 23 сәуірдегі № 199-V ҚРЗ
2. Негізгі әдебиеттер		
1	Оқу құралы. С.Ж.Тоқтабеков. Әскери топографияның қолданылуы.	Қарағанды 2012ж. //ЖК//
2	Оқу құралы. Троценко Ю.Г. Использование военной топографии в служебно-оперативной деятельности ОВД РК:	Қарағанда, 2002. //ЖК//
3	Бубнов И.А. и др. Учебник «Военная топография».	М. 1969. //ЖК//
4	Иванов Н.Н. Использование топографии в служебно-оперативной деятельности органов и учреждений МВД СССР.	М. 1969. //ЖК//
5	Антонов В.Д. Графические документы в деятельности органов и учреждений МВД СССР.	Горький, ВШ. 1985. //ЖК//
3. Қосымша әдебиеттер		
1	Учебник «Начальная военная подготовка». Алматы,	2000, гл.6. //ОБ//
2	Сборник нормативов по боевой подготовке солдата, отделения и мотострелкового взво-	//ОБ//

	да.	
3	Учебник «Тактика» (взвод, отделение, танк).	М. 1985, с.92, 103-120. //ОБ//
4	Бубнов И.А. и др. Учебник "Военная топография".	М. 1976.
5	Бызов Б.Е. Военная топография.	М. 1980
6	Иванов Н.Н. Использование топографии в служебно-оперативной деятельности органов и учреждений МВД СССР.	М. 1969. ДСП.
7	Справочник следователя	М.1996 г.
8	Лахин А.Ф. Военная топография.	М. 1973.

2.8 ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

р/н №	Тақырыптың атауы	Барлық сағат	Тәжірибелік	КӨӨЖ	КӨЖ
1.	Топографиялық карталар, жоспарлар және оларды ПО-да қолдану	9	1+1+1	2	4
2	Топографиялық карталарды оқу.	9	1+1+1	2	4
3	Топографиялық картамен өлшеу. Карта бойынша ара қашықтықты өлшеу.	10	1+1+1	3	4
4	Жергілікті төңіректе бағдар алу. Карта бойынша жергілікті төңіректе бағдар алу.	11	1+1+1+1 (оқу жатығу)	3	4
5	ПО қызметтерінде графикалық-қызметтік құжаттарын жүргізудің негізгі ережелері.	11	1+1+1+1	3	4
6	ПО графикалық-қызметтік құжаттарды құрастыру.	10	1+1+1	2	5
	БАРЛЫҒЫ:	60	20	15	25

2.9 Тақырып № 1. Топографиялық карталар, жоспарлар және оларды ПО-да қолдану.

Сабак 1.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Әскери топография пәні және оның ПО-ның қызметтерінде қолданылуы.
2. Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.

Тапсырмалары:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмалары орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

- 1.Әскери топография пәні және оның ПО-ның қызметтерінде қолданылуы.
- 2.Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.

3. Географиялық ширектік.

4. Географиялық ұсақтық.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Сабақ 2.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Топографиялық карталар және жоспарлар.
2. Топографиялық картаның жобалануы.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Әскери топография пәні және оның ПО-ның қызметтерінде қолданылуы.
2. Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.
3. Географиялық ширектік.
4. Географиялық ұсақтық.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабақ 3.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Картаның масштабы мен арналуы бойынша жіктеу.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Картаның масштабы мен арналуы бойынша жіктеу.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Сабақ 4.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Топографиялық картаның номенклатурасы мен кескінделуі.
2. Топографиялық карталарды номенклатурасы бойынша іріктеу.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Әскери топография пәні және оның ПО-ның қызметтерінде қолданылуы.
2. Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.
3. Географиялық ширектік.
4. Географиялық ұсақтық.

Сабақ 5.**Тәжірибелік – 1 сағат****Тапсырма:**

1. Топографиялық картаны арналуы бойынша жіктеу.
2. Топографиялық картаның кескінделуі.
3. Топографиялық картаның номенклатурасы.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабақ 6+7+8+9.**КОЖ -4 сағат****Тапсырма:**

1. Әскери топография пәні және оның ПО-ның қызметтерінде қолданылуы.
2. Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.
3. Географиялық ширектік.
4. Географиялық ұсақтық.
5. Топографиялық картаны жобалау.
6. Топографиялық картаны масштаб бойынша жіктеу.
7. Топографиялық картаның номенклатурасы мен кескінделуі.
8. Топографиялық карталарды номенклатурасы бойынша іріктеу.

Тақырып №2. Топографиялық картамен өлшеу.

Сабақ 10.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Карта бойынша арақашықтықты өлшеу:
  - сандық масштаб арқылы;
  - сызықтық масштаб арқылы;
  - курвиметр арқылы;
2. Картадан арақашықты өлшеу.
3. Карта бойынша алқапты өлшеу.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Картадан арақашықтықты өлшеу:

- сызықтық масштаб арқылы;
- сандық масштаб арқылы ;
- курвиметрмен.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабақ 11.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Географиялық координаттар.
2. Картадан нүктенің координаттарын анықтау.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Картадан арақашықтықты өлшеу:

- сызықтық масштаб арқылы;
- сандық масштаб арқылы ;
- курвиметрмен.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабак -12.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

1. Тік бұрышты координаттарды анықтау.
2. Көлденең тік бұрышты координаттар.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Картадан арақашықты өлшеу.
2. Карта бойынша алқапты өлшеу.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабак 13.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Географиялық координаттар.
2. Картадан нүктенің координаттарын анықтау.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Картадан арақашықты өлшеу.
2. Карта бойынша алқапты өлшеу.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабак -14.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

1. Нысананың тік бұрышты координатын анықтау.
2. Тік бұрышты координаттар арқылы нысананы картадан анықтау.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Картадан арақашықты өлшеу.
2. Карта бойынша алқапты өлшеу.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8.

Сабақ 15+16+17+18.

КӨЖ - 4 сағат

Тапсырма:

1. Жазықтағы тік бұрышты координаттар.
2. Жазықтағы тік бұрышты координаттарды анықтау.
3. Тік бұрышты координаттар.
4. Нысананың тік бұрышты координатын анықтау.
5. Тік бұрышты координаттар арқылы нысананы картадан анықтау.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Тақырып № 3. Топографиялық карталарды оқу.

Сабақ -19.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Бедерлер және олардың түрлері.
2. Бедерлерді көлденеңдер бойынша салынуы.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Бедерлер және олардың түрлері.
2. Бедерлерді көлденеңдер бойынша салынуы.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 20.

КООЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КООЖ бақылау сұрақтар:

1. Абсолюттік биіктікті анықтау және шатқалдардың күрт төмендеуі.
2. Оқыту әдісі бойынша ауызша жауаптар дайындау.
3. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Абсолюттік биіктікті анықтау және шатқалдардың күрт төмендеуі.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ -21.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

Қартадағы шарты белгілердің түрлері және түсіндірмелі жазулар.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Картадағы шартты белгілердің түрлері және түсіндірмелі жазулар.
2. Сабаққа арналған сұрақтарға дайындалу.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 22.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

Картадағы бейнелер:

- топырақ-тамыр мен өсімдік қабаттары;
- жолдар торабы мен сулар ;
- өндіріс объектілері мен тұрғылықты мекендер.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Абсолюттік биіктікті анықтау және шатқалдардың күрт төмендеуі.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ -23.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

Қартадағы шартты белгілердің түрлері және түсіндірмелі жазулар.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Қартадағы шартты белгілердің түрлері және түсіндірмелі жазулар.
2. Сабаққа арналған сұрақтарға дайындалу.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 24.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

Қартадағы бейнелер:

- топырақ-тамыр мен өсімдік қабаттары;
- жолдар торабы мен сулар ;
- өндіріс объектілері мен тұрғылықты мекендер.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Абсолюттік биіктікті анықтау және шатқалдардың күрт төмендеуі.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 25+26+27+28.

КОЖ -1 сағат

Тапсырма:

1. Бедерлердің түрлері мен формалары.
2. Өсімдіктер және топырақ-тамыр қабаттарын картаға түсіру.
3. Суларды картаға түсіру.
4. Жол торабын картаға түсіру.
5. Тұрғылықты мекендерді картаға түсіру.
6. Өндіріс нысандарын картаға түсіру.
7. Карталарды жалпы оқу.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

**Тақырып № 4. Жергілікті төңіректе бағдар алу.
Жергілікті төңіректе картамен бағыттау.**

Сабақ 29.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

Жергілікті төңірек және оның тактикалық сипаты.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Жергілікті төңіректің тактикалық қасиеттері. Жергілікті төңіректің классификациясы.

- 1) Өту шартына қарай;
- 2) Бақылау және бүркемлену мүмкіншілігіне қарай;
- 3) жолдардың күрделілігіне қарай.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 30.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

Жергілікті төңіректі оқу әдісі. Жергілікті төңіректе бағдар алудың әдісі мен мәні:

- Жергілікті төңіректі барлау;
- Жергілікті төңіректі картадан оқу.
- Жергілікті төңіректі аэрофотодан оқу

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Жергілікті төңіректі оқу әдісі. Жергілікті төңіректе бағдар алудың әдісі мен мәні:

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 31.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

1. Жергілікті төңіректе көкжиек жақтарды анықтау әдісі.
2. Жергілікті төңіректе арақашықтықты өлшеу.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Жергілікті төңіректе бағдар алу әдісі.
2. Көкжиек жақтарды анықтау әдісі.
3. Жергілікті төңіректе арақашықтықты өлшеу.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 32.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Жергілікті төңіректе картаны жұмысқа дайындау мазмұны:
  - Картамен танысу;
  - Картаны желімдеу;
  - Картаны көтермелеу;
  - Картаны бүктеу.
2. Карта бойынша орнында және қозғалыста бағдар алу.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 33.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

1. Қарта бойынша орнында және қозғалыста бағыт алу.
2. Бағыт арудың заманауи әдістері.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Қарта бойынша орнында және қозғалыста бағыт алу:

- картаны орнында және қозғалыста бағыттау;
- тұрған нүктені картадан анықтау.

2. Бағытр алудың заманауи әдістері.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабак 34.

КОӨЖ -1 сағат

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Магниттік азимутты анықтау.
2. Картамен азимут бойынша жүріу.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабак 35.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

Төңіректе ара қашықтықты анықтау әдісі Сызықтық көлемдері арқылы;

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

4. Жергілікті төңіректің тактикалық қасиеттері. Жергілікті төңіректің классификациясы.
  - 4) Өту шартына қарай;
  - 5) Бақылау және бүркемлену мүмкіншілігіне қарай;
  - 6) жолдардың күрделілігіне қарай.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабак 36+37+38+39.

КӨЖ -1 сағат

Тапсырма:

1. Жергілікті жердің тактикалық жағдайы:

- Өтіу мүмкіндігі;
  - Бүркемлену жағдайы;
  - Қорғану мүмкіндігі;
  - Бағыттау мүмкіндігі;
  - Бақылау мүмкіндігі;
  - Ұрыс жүргізу жағдайы.
2. Жергілікті жерді оқу әдісі:
- Барлау;
  - Карта бойынша;
  - Аэрофотосуреттен.
3. Жергілікті төңіректе бағыттау әдісі және мәнсі:
- төңіректі тану(білу);
  - тұрған орнын анықтау;
  - бағытты анықтау.
4. Көкжиектер бағытын анықтау әдісі:
- Компаспен;
  - Аспан шырақтары арқылы;
  - Төңіректегі заттар арқылы.
5. Төңіректе ара қашықтықты анықтау әдісі:
- Сызықтық көлемдері арқылы;
  - Адым арқылы;
  - Уақыт пен жылдамдық арқылы;
  - Дыбыс пен жарық арқылы;
  - Дауыс(есту)арқылы.

Жергілікті төңіректе картаны жұмысқа дайындау мазмұны:

- Картамен танысу;
- Картаны желімдеу;
- Картаны көтермелеу;
- Картаны бүктеу.

Карта бойынша орнында және қозғалыста бағдар алу.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Тақырып №5. ПО қызметтерінде қолданатын графикалық-қызметтік құжаттарын жүргізудің негізгі ережелері.

Сабак - 40.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Графикалық-қызметтік құжаттардың түсінігі.
2. Жұмыс картасы, оның арналуы және мазмұны.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Қызметтік графикалық құжаттардың түсінігі.
2. Жұмыс картасы, оның тағайындалуы мен мазмұны.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ -41.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. Жедел карта, оның арналуы және мазмұны.
2. Жұмыс картасы, оның арналуы және мазмұны.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 42.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

1. Қызметтік-графикалық құжаттарды жүргізу ережелері.
2. Қызметтік-графикалық құжаттарды сызу ережелері.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Оқыту әдісі бойынша ауызша жауаптар дайындау.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 43.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

1. ПО-да қолданатын қызметтік-графикалық құжаттардағы шартты белгілер және қысқартуларды салу реті.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 44.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

ПО-да қолданатын арнайы тактикалық белгілер және қысқартулар:

- басқару пунктері;
- нарядтардың орналасуы;
- қызмет атқаратын аудандардың шектеулі сызықтары;
- тұтқындарды қамап ұстайтын орындар;
- т.б. пунктер.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

ПО-да қолданатын арнайы тактикалық белгілер және қысқартулар:

- басқару пунктері;
- нарядтардың орналасуы;
- қызмет атқаратын аудандардың шектеулі сызықтары;
- тұтқындарды қамап ұстайтын орындар;

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 45.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

ПО-да қолданатын арнайы тактикалық белгілер және қысқартулар:

- басқару пунктері;
- нарядтардың орналасуы;
- қызмет атқаратын аудандардың шектеулі сызықтары;
- тұтқындарды қамап ұстайтын орындар;
- т.б. пунктер.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 46.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

1. Жедел карта, оның арналуы және мазмұны.
3. Қызметтік-графикалық құжаттарды сызу ережелері.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

- 1.Оқыту әдісі бойынша ауызша жауаптар дайындау.
- 2.Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 47+48+49+50.

КӨЖ -1 сағат

Тапсырма:

1. Қызметтік графикалық құжаттардың түсінігі.
2. Жұмыс картасы, оның тағайындалуы мен мазмұны.
3. Жедел карта, оның тағайындалуы сен мазмұны.
4. Қызметтік -графикалық құжаттарды жүргізу ережелері.
5. Қызметтік- графикалық құжаттарды сызу ережелер.
6. Қызметтік-графикалық құжаттарда қолданатын шартты белгілер мен қысқартуларды салу.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер.

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Тақырып № 6. ПО графикалық-қызметтік құжаттарды құрастыру.

Сабақ 51.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сұрақтары:

Оқиға болған жердің топографиялық негізін салу(кұрастыру).

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

1. Карта арқылы жоспар(сұлба)кұру.

2. Жергілікті жердің учаскесін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу тәртібі, мазмұны.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 52.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

Жергілікті жердің учаскесін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу реті, мазмұны.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 53.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру:

- бөлмелердің жоспарын(сұлба) жайындау;

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру. Қызметтік графикалық құжаттарды толтыру ережелерімен танысу.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру. Бөлмелердің жоспарын(сұлба) жайындау ашық жерлердің жоспарын (сұлба)дайындау.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер:1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ - 54.**КОӨЖ -1 сағат**

Тапсырма: Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.

КОӨЖ бақылау сұрақтар:

Жергілікті жердің учаскесін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу реті, мазмұны.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 55.**Тәжірибелік – 1 сағат****Сұрақтары:**

Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру:

- ашық жерлердің жоспарын (сұлба)дайындау.

Тапсырмалар:

Берілген тақырыптың ауызша талдауына дайындық. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру. Қызметтік графикалық құжаттарды толтыру ережелерімен танысу.

Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсыным:

Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру. Бөлмелердің жоспарын(сұлба) жайындау ашық жерлердің жоспарын (сұлба)дайындау.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

Сабақ 56+57+58+59+60.**КОЖ -1 сағат****Тапсырма:**

1. Криминалистік шартты белгілер.
2. Оқиға болған жердің топографиялық негіздерінің жағдайын құрастыру.
3. Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру:
4. бөлмелердің жоспарын(сұлба) жайындау;
5. ашық жерлердің жоспарын (сұлба)дайындау.

Оқу-материалдық қамтамасыз етілуі: тестік тапсырма, бейнеслайдтар, мультимедиалық проектор, персоналдық компьютер

Әдебиеттер: 1,2,3,4., 1,2,3,4,5., 1,2,3,4,5,6,7,8

2.10. Пәнді оқыту бойынша әдістемелік ұсыным

Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы «Құқық қорғау қызметінің» мамандығы бойынша жоғары заң оқу орындары мен факультеттерінің студенттері зерделеу үшін мемлекеттік жалпыміндетті білім стандартымен қарастырылған оқу пәні болып табылады.

Құқық қорғау органдары жүйесіндегі жоғары оқу орындарындағы «Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы» оқу курсының басқа жоғары заң оқу орындарына қарағанда бірқатар өзіндік ерекшеліктері бар. Бұл мемлекеттік органдардың заңдылықты сақтау, қоғамдық тәртіпті нығайту, азаматтардың заңды мүдделері мен құқықтарын қорғау бойынша қызметімен, ішкі істер органдарының қос бағыныштылығымен байланысты және Қазақстан Республикасы ІІМ-нің жоғары оқу орындарын бітірушілердің тәжірибелік жұмысында зор маңызы бар арнайы мәселелерді оқып білу қажеттілігінен туындаған.

Берілген оқу пәнінің басты міндеттері: тыңдаушылардың конституциялық құқық ғылымының ұғымы мен дәрежесін меңгеруі; тыңдаушыларды әрекеттегі мемлекеттік құқықтық заңдар мен саяси процестерді дұрыс түсінуге, конституциялық құқық нормаларын түсіну және түсінік бере алуда дағдылар мен ептіліктерге, егеменді, тәуелсіз Қазақстанның құрылу заңдылықтары мен себептерін, мәнін, Қазақстан Республикасының өтпелі кезеңдегі мемлекеттік-құқықтық даму ерекшеліктерін білуге үйрету.

«Қазақстан Республикасы конституциялық құқығы» пәнінің зерттеу объектісі – конституциялық-құқықтық реттеуге жататын қоғамдық қатынастардың аясы, конституциялық нормалар, институттар және қатынастар. Қазақстан Республикасының конституциялық даму тарихы, мемлекеттік конституциялық құрылыс негіздері, жеке адамның құқықтық жағдайы, мемлекеттік органдар және жергілікті өзін-өзі басқару органдарының құқықтық мәртебесі, сонымен қатар Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы саласының және ғылымының негізгі даму тенденциялары болып табылады.

Пәнді зерттеу әдістері: конституциялық құқықтық нормаларды және институттарды, конституциялық-құқықтық қатынастарды, Қазақстан Республикасының конституциялық даму тарихын, демократиялық, құқықтық мемлекетті қалыптастыру жағдайындағы конституциялық заңнаманы жетілдірудің негізгі тенденцияларын зерттейтін диалектикалық, формальды-логикалық, тарихи және салыстырмалы зерттеу әдістері. Диалектикалық әдіс тыңдаушыларға конституциялық-құқықтық құбылыстарды және категорияларды қозғалыста, саяси, әлеуметтік және қоғамдағы өзге процестермен байланыста қарастыруға жәрдемдеседі. Формальды-логикалық әдістің негізінде конституциялық-құқықтық шындық жекеден жалпыға, жалпыдан жекеге жолымен танылады. Тарихи әдістің көмегімен Қазақстан Республикасының конституциялық-құқықтық институттарының тарихи дамуы зерттеледі. Конституциялық құқықтың маңызды әдісі салыстырмалы әдіс болып табылады, ол арқылы Қазақстан Республикасының және шет ел

мемлекеттерінің конституциялық-құқықтық институттарына салыстырмалы зерттеу жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының конституциялық құқығын оқыту келесі мақсаттармен байланыстырылады:

- тыңдаушылардың Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының негізгі ережелері мен категорияларын меңгеруі;

- тыңдаушыларда конституциялық-құқықтық түсінікті қалыптастыру;

- тыңдаушыларды құқық қорғау органдары үшін тәжірибелік мүдделі конституциялық-құқықтық мәселелерді реттеумен таныстыру;

- тыңдаушылардың құқықтық мемлекет туралы, Қазақстан Республикасындағы қоғам құрылысының негіздері туралы, конституциялық заңдылық талаптары туралы, адамның және азаматтың конституциялық құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз етудегі, конституциялық құрылысты сақтау мен қорғаудағы ішкі істер қызметкерлерінің ролі туралы ғылыми көзқарастарын қалыптастыру.

Берілген оқу пәнінің басты міндеттері: тыңдаушылардың конституциялық құқық ғылымының ұғымы мен дәрежесін меңгеруі; тыңдаушыларды әрекеттегі мемлекеттік құқықтық заңдар мен саяси процестерді дұрыс түсінуге, конституциялық құқық нормаларын түсіну және түсінік бере алуда дағдылар мен ептіліктерге, егеменді, тәуелсіз Қазақстанның құрылу заңдылықтары мен себептерін, мәнін, Қазақстан Республикасының өтпелі кезеңдегі мемлекеттік-құқықтық даму ерекшеліктерін білуге үйрету.

2.11. Курстық және тәжірибелік жұмыстарды орындау бойынша нұсқаулық пен әдістемелік ұсыным; **(қарастырылмаған)**

2.12 Өзіндік бақылауға арналған тест тапсырмаларының үлгілері

II. Масштабы 1:50 000 «КАЛЕУТ» картасы бойынша тәжірибелік тапсырмалар.

№1 – НҰСҚА

1. М-102-А номенклатуралы каратның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-230^{\circ} \quad S-180^{\circ} \quad S-90^{\circ} \quad S-60^{\circ}$$

$$\alpha-17 \quad \alpha-20 \quad \alpha-25 \quad \alpha-28$$

3. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы Парсан (19-11 кв) тұрғылықты мекенінің географиялық координатасын тап.

№2– НҰСҚА

1. I-60-ХІІ картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы Караучи (18-12 кв) тұрғылықты мекенінің географиялық координатасын тап.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-210^{\circ} \quad S-270^{\circ} \quad S-180^{\circ} \quad S-195^{\circ}$$

$$\alpha-15 \quad \alpha-27 \quad \alpha-25 \quad \alpha-29$$

№3– НҰСҚА

1. О-48-60 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы Караучи (15-08 кв) 1376,4 нүктенің тікбұрышты координатасын тап.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-150^{\circ} & S-360^{\circ} & S-270^{\circ} & S-90^{\circ} \\ \alpha-45 & \alpha-37 & \alpha-25 & \alpha-20 \end{array}$$

№4– НҰСҚА

1. Q-6-12-А номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65-12 кв) көпірден (65; 12 кв) көпірге дейін қашықтығын тап. Кувиметр көмегімен.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-160^{\circ} & S-60^{\circ} & S-120^{\circ} & S-270^{\circ} \\ \alpha-30 & \alpha-55 & \alpha-45 & \alpha-50 \end{array}$$

№5– НҰСҚА

1. А-84-132-В номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы 24-01 квадраттағы көпір мен 17-03 кв шахтаға дейінара қашықтығын Кувиметрдің көмегімен анықта.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-265^{\circ} & S-175^{\circ} & S-180^{\circ} & S-90^{\circ} \\ \alpha-30 & \alpha-45 & \alpha-25 & \alpha-30 \end{array}$$

№6– НҰСҚА

1. F-66-XXII номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (66-11 кв) Голая тұрақты мекенінен (65; 11 кв) көпірге дейін сандық масштаб арқылы тап.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-270^{\circ} & S-330^{\circ} & S-270^{\circ} & S-180^{\circ} \\ \alpha-25 & \alpha-40 & \alpha-50 & \alpha-35 \end{array}$$

№7– НҰСҚА

1. D-144-144-Г-г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65-11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-90^{\circ} & S-60^{\circ} & S-180^{\circ} & S-270^{\circ} \\ \alpha-25 & \alpha-30 & \alpha-19 & \alpha-27 \end{array}$$

№8– НҰСҚА

1. К-42-А номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындағы 8 бетін тап.

2. Карта номенклатурасы У-35-67-В (16-14 квадраттағы) 1628,4 биіктіктің географиялық координатасын тап.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-270^{\circ} \quad S-360^{\circ} \quad S-170^{\circ} \quad S-180^{\circ}$$

$$\alpha-40 \quad \alpha-35 \quad \alpha-25 \quad \alpha-20$$

№9– НҰСҚА

1. J-78-118-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы Баримза мен Магадель қаласының арақашықтығын анықта.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-230^{\circ} \quad S-210^{\circ} \quad S-160^{\circ} \quad S-60^{\circ}$$

$$\alpha-24 \quad \alpha-19 \quad \alpha-30 \quad \alpha-55$$

№10– НҰСҚА

1. L-36-77-А-в номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

1. У-35-67-В картасындағы Тюрчинкала мен Калеут қаласының арақашықтығын анықта.

2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-120^{\circ} \quad S-180^{\circ} \quad S-330^{\circ} \quad S-270^{\circ}$$

$$\alpha-45 \quad \alpha-30 \quad \alpha-25 \quad \alpha-50$$

№11– НҰСҚА

1. Q-114-12 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы Чарадах пен Милюджа қалаларының арақашықтығын анықта.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-145^{\circ} \quad S-140^{\circ} \quad S-220^{\circ} \quad S-240^{\circ}$$

$$\alpha-30 \quad \alpha-45 \quad \alpha-54 \quad \alpha-25$$

№12– НҰСҚА

1. F-126-XXXVI номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы Санимза қаласы мен(24-01кв.) К 40-13/50 көпірінің арақашықтығын анықта.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-360^{\circ} \quad S-80^{\circ} \quad S-135^{\circ} \quad S-30^{\circ}$$

$$\alpha-36 \quad \alpha-35 \quad \alpha-70 \quad \alpha-45$$

№13– НҰСҚА

1. В-48-48-А номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы (18-00-кв.) Еменнің тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-210^{\circ} \quad S-175^{\circ} \quad S-120^{\circ} \quad S-90^{\circ}$$

$$\alpha-30 \quad \alpha-55 \quad \alpha-30 \quad \alpha-25$$

№14– НҰСҚА

1. Т-138-12-Б номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы (14-06 кв.) Д 60-6/10 көпірдің тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-80^{\circ} \quad S-100^{\circ} \quad S-135^{\circ} \quad S-230^{\circ}$$

$$\alpha-30 \quad \alpha-25 \quad \alpha-33 \quad \alpha-45$$

№15– НҰСҚА

1. І-72-72-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы (21-06 кв.) көпірдің тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-120^{\circ} \quad S-360^{\circ} \quad S-180^{\circ} \quad S-90^{\circ}$$

$$\alpha-46 \quad \alpha-65 \quad \alpha-45 \quad \alpha-26$$

№16– НҰСҚА

1. О-84-84 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы (15-02- кв.) бұлақтың тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-160^{\circ} \quad S-240^{\circ} \quad S-140^{\circ} \quad S-210^{\circ}$$

$$\alpha-57 \quad \alpha-64 \quad \alpha-25 \quad \alpha-30$$

№17– НҰСҚА

1. Масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап. D-120-XXIII

2. Карта номенклатурасы У-35-67-В (16-14 квадраттағы) 1628,4 биіктіктің географиялық координатасын тап.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-180^{\circ} \quad S-220^{\circ} \quad S-120^{\circ} \quad S-140^{\circ}$$

$$\alpha-90 \quad \alpha-30 \quad \alpha-45 \quad \alpha-35$$

№18– НҰСҚА

1. G-144-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. У-35-67-В картасындағы (12- 09кв.) 1428,1 биіктігінің тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-330^0$	$S-240^0$	$S-160^0$	$S-235^0$
$\alpha-30$	$\alpha-45$	$\alpha-36$	$\alpha-27$

№19– НҰСҚА

1. К-90-72 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. У-35-67-В картасындағы (14- 23кв.) 1342 биіктігінің тікбұрышты координатасын анықта
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-195^0$	$S-210^0$	$S-140^0$	$S-330^0$
$\alpha-39$	$\alpha-30$	$\alpha-25$	$\alpha-25$

№20– НҰСҚА

1. А-132-131 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. У-35-67-В картасындағы (06- 14кв.) көпірдің тікбұрышты координатасын анықта
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-240^0$	$S-230^0$	$S-135^0$	$S-240^0$
$\alpha-45$	$\alpha-24$	$\alpha-33$	$\alpha-25$

№21– НҰСҚА

1. L-18-18-А номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. У-35-67-В картасындағы (06- 18 кв.) көпірдің тікбұрышты координатасын анықта
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-165^0$	$S-45^0$	$S-150^0$	$S-40^0$
$\alpha-20$	$\alpha-55$	$\alpha-10$	$\alpha-55$

№22– НҰСҚА

1. Е-54-54 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-180^0$	$S-80^0$	$S-165^0$	$S-230^0$
$\alpha-30$	$\alpha-55$	$\alpha-20$	$\alpha-45$

№23– НҰСҚА

1. Н-102-102 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. У-35-67-В картасындағы (02- 09кв.) 1762,0 биіктігінің тікбұрышты координатасын анықта

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-70^{\circ} & S-30^{\circ} & S-135^{\circ} & S-50^{\circ} \\ \alpha-60 & \alpha-45 & \alpha-40 & \alpha-35 \end{array}$$

№24– НҰСҚА

1. J-174-104 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы Парсан (19:11 кв) тұрғылықты мекенінің географиялық координатасын тап.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-90^{\circ} & S-120^{\circ} & S-15^{\circ} & S-150^{\circ} \\ \alpha-15 & \alpha-38 & \alpha-45 & \alpha-55 \end{array}$$

№25– НҰСҚА

1. S-360-144 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 12 кв) көпірден (65; 12 кв) көпірге дейін қашықтығын тап. Кувиметр көмегімен.

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-190^{\circ} & S-40^{\circ} & S-155^{\circ} & S-80^{\circ} \\ \alpha-55 & \alpha-40 & \alpha-35 & \alpha-45 \end{array}$$

III. Масштабы 1:25 000 «СНОВ» картасы бойынша тәжірибелік тапсырмалар.

1 нұсқа

1. «Добрынина» елді- мекенінің (66;14 кв.) шартты белгілерін атаңыз.

2. (64;12) шаршысында пайдалы қазбалар алынатын жерлерге сипаттама беріңіз.

3. Беличи елді мекенінің оңтүстік-шығысынан орманшының уйіне (64;12) дейінгі қара жолмен ара қашықтықты анықтаңыз.

2 нұсқа

1. (64;13), (64;14) шаршыларындағы зауыт (фабрика) белгішелерін табыңыз және оларға сипаттама беріңіз.

2. Снов қаласындағы мешіттің географиялық координатын анықтаңыз.

3. (66;11) шаршысында орналасқан жергілікті жердің сипаттама беріңіз.

3 нұсқа

1. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 12 кв) көпірден (65; 12 кв) көпірге дейін қашықтығын тап. Кувиметр көмегімен.

2. Снов қаласындағы темір жол станциясының географиялық координатын анықтаңыз.

3. (66;12) шаршысындағы көпірден (66;11) шаршысындағы көпірге дейінгі арақашықтықты қара жолмен есептеңіз.

4 нұсқа

1. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
2. (65;13) шаршысында шартты белгілерін анықтап, сипаттама жазыңыз.
3. (66;13) шаршысындағы көпірлердің сипаттамасын жазыңыз.

5 нұсқа

1. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-70^0 \quad S-30^0 \quad S-135^0 \quad S-50^0$$

$$\alpha-60 \quad \alpha-45 \quad \alpha-40 \quad \alpha-35$$
2. Картаның шығыс бетіндегі 60, 65, 66; ал оңтүстігіндегі 4311,12,13... сандары нені білдіреді?
3. (66;14) шаршысындағы жетілдірілген шоссе көпірінен (65;14) шаршысындағы көпіріне дейінгі арақашықтықты өлшеңіз.

6 нұсқа

1. D-144-144-Г-г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. (65;10) шаршысындағы шіркеуден (65;13) шаршысындағы шіркеуге дейінгі арақашықтықты анықтаңыз.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-160^0 \quad S-60^0 \quad S-120^0 \quad S-270^0$$

$$\alpha-30 \quad \alpha-55 \quad \alpha-45 \quad \alpha-50$$

7 нұсқа

1. Q-6-12-А номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
3. (65;10) шаршысындағы жергілікті жердің сипаттамасын беріңіз.

8 нұсқа

1. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-270^0 \quad S-330^0 \quad S-270^0 \quad S-180^0$$

$$\alpha-25 \quad \alpha-40 \quad \alpha-50 \quad \alpha-35$$
2. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65-11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
3. (65;11) шаршысындағы жергілікті жердің сипаттамасын беріңіз.

9 нұсқа

1. L-36-77-А-в номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$S-230^0 \quad S-210^0 \quad S-160^0 \quad S-60^0$$

$$\alpha-24 \quad \alpha-19 \quad \alpha-30 \quad \alpha-55$$
3. (65;13) шаршысындағы жергілікті жердің сипаттамасын беріңіз.

10 нұсқа

1. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-270^{\circ} & S-330^{\circ} & S-270^{\circ} & S-180^{\circ} \\ \alpha-25 & \alpha-40 & \alpha-50 & \alpha-35 \end{array}$$

2. Ивановка елдімекенінен Быково елдімекеніне дейінгі арақашықтықты анықтаңыз.

3. J-78-118-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

12 нұсқа

1. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-180^{\circ} & S-80^{\circ} & S-165^{\circ} & S-230^{\circ} \\ \alpha-30 & \alpha-55 & \alpha-20 & \alpha-45 \end{array}$$

2. (65;12) шаршысындағы көпірдің сипаттамасын жазыңыз.

3. K-42-A номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындағы 8 бетін тап.

13 нұсқа

1. F-66-XXII номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. (67;10) шаршысындағы өзеннің каналының сипаттамасын жазыңыз.

3. (71;10) шаршысындағы жергілікті жеріне сипаттама беріңіз.

14 нұсқа

3. Картадағы шартты белгілерді атаңыз және оларға сипаттама беріңіз.

4. 6513 шаршысында бедердің қандай түрлері көрсетілген?

3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-160^{\circ} & S-60^{\circ} & S-120^{\circ} & S-270^{\circ} \\ \alpha-30 & \alpha-55 & \alpha-45 & \alpha-50 \end{array}$$

15 нұсқа

1. F-126-XXXVI номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-120^{\circ} & S-360^{\circ} & S-180^{\circ} & S-90^{\circ} \\ \alpha-46 & \alpha-65 & \alpha-45 & \alpha-26 \end{array}$$

3. (66;11) шаршысындағы орманның сипаттамасын жазыңыз.

16 нұсқа

1. (65;11) шаршысындағы орналасқан орманға сипаттама беріңіз.

2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc} S-210^{\circ} & S-270^{\circ} & S-180^{\circ} & S-195^{\circ} \\ \alpha-15 & \alpha-27 & \alpha-25 & \alpha-29 \end{array}$$

3. Q-114-12 Номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

17 нұсқа

1. О-84-84 номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. (68;07) шаршысындағы орманға сипаттама беріңіз.
3. (65;11) квадратындағы Коршуки орманының оңтүстік-шығысынан (64;12) квадратындағы орманшының үйіне дейінгі ара қашықтықты анықтаңыз (топырақ жол).

18 нұсқа

1. F-66-XXII номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.
2. (64;12) шаршысында пайдалы қазбалар алынатын орынның географиялық координатасын анықтаңыз.
3. Беличи елді мекенінің оңтүстік-шығысынан орманшының үйіне (64;12) дейінгі ара қашықтықты анықтаңыз.

19 нұсқа

1. (64;13), (64;14) шаршыларындағы зауыт (фабрика) белгішелерін табыңыз және оларға сипаттама беріңіз.
2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$S-190^0$	$S-40^0$	$S-155^0$	$S-80^0$
$\alpha-55$	$\alpha-40$	$\alpha-35$	$\alpha-45$
3. (66;11) шаршысында орналасқан жергілікті жердің сипаттама беріңіз.

20 нұсқа

1. Картадағы шартты белгілерді атаңыз және оларға сипаттама беріңіз.
2. Снов қаласындағы темір жол станциясының географиялық координатын анықтаңыз.
3. J-78-118-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындығы 8 бетін тап.

21 нұсқа

1. У-35-67-В картасындағы (06-14 кв.) көпірдің тікбұрышты координатасын анықта
2. (65;13) шаршысында бедердің қандай түрлері көрсетілген?
3. (66;13) шаршысындағы жергілікті жерге сипаттама беріңіз.

22 нұсқа

1. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (65; 11 кв) Малиновская тұрғылықты мекенінің тікбұрышты координатасын тап.
2. Картаның шығыс бетіндегі 6065,66; ал оңтүстігіндегі 4311,12,13... сандары нені білдіреді?
3. (66;14) шаршысындағы жергілікті жерге сипаттама беріңіз.

23 нұсқа

1. Картадағы шартты белгілерді атаңыз және оларға сипаттама беріңіз.
2. (66;12) шаршысындағы көпірден (66;14) шаршысындағы көпірге дейінгі ара қашықтықты есепте.
3. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc}
 S-240^{\circ} & S-230^{\circ} & S-135^{\circ} & S-240^{\circ} \\
 \alpha-45 & \alpha-24 & \alpha-33 & \alpha-25 \\
 \end{array}$$

24 нұсқа

1. Карта номенклатурасы У-34-37-В-в картадағы (66-11 кв) Голая тұрақты мекенінен (65; 11 кв) көпірге дейін сандық масштаб арқылы тап.

2. Мына берілімдер бойынша маршрут сұлбасын сыз

$$\begin{array}{cccc}
 S-70^{\circ} & S-30^{\circ} & S-135^{\circ} & S-50^{\circ} \\
 \alpha-60 & \alpha-45 & \alpha-40 & \alpha-35 \\
 \end{array}$$

3. (66;14)шаршысындағы жергілікті жерге сипаттама беріңіз.

25 нұсқа

1. Савхоз Беличи елді мекенінің географиялық координатасын анықтаңыз.

2. G-144-Г номенклатуралы картаның масштабын анықта және айналасындағы 8 бетін тап.

3. Карта номенклатурасы У-35-67-В картадағы Парсан (19-11 кв) тұрғылықты мекенінің географиялық координатасын тап

Білім алушылардың білімдерін бағалау өлшемдері

Пәнді оқыту өтілген барлық материалды қамтып, тест түріндегі емтиханмен аяқталады. Емтиханға рұқсатнама алу үшін міндетті талап бағдарламада қарастырылған барлық тапсырмалардың орындалуы болып табылады. Дәріс курсының тақырыптары бойынша жоспарланған: жазба жұмыстары, КӨӨЖ және КӨЖ аясында құқық қорғау органының ең өзекті мәселелері бойынша пікірталас.

Пән бойынша емтихан бағасы ағымдағы үлгірімінің орташа балының 60-пайызымен және аралық аттестацияның (емтиханның) 40%-пайызымен және 100 % пайыздық қорытынды баға формуласымен анықталады.

$$A. \text{Қ\%} = P_1 + P_2/2 \times 0,6 + E \times 0,4$$

Мұнда:

P_1 -бірінші рейтинг бағаның пайыздық мазмұны;

P_2 -екінші рейтинг бағаның пайыздық мазмұны

E - Емтихандық бағаның пайыздық мазмұны

Сондықтан қорытынды бағаны түзетіп есептеп шығару үшін міндетті түрде курсанттардың ағымдағы (рейтинг) және қорытынды емтихандағы білімін 0 бастап 100% дейін пайызбен бағалау қажет.

Білім алушылардың білімді бағалау өлшемдері:

«А», «А-» («үздік») – егер білім алушы бағдарламалық материалды терең және орнықты меңгеріп, оны жан-жақты, реттілікпен, сауатты және логикалық анық баяндаса, тапсырманың түрін өзгерту барысында жауап беруден мүдірмесе, қойылған міндеттерді еркін орындаса, монографиялық материалдарды білетінін көрсетсе, қабылданған шешімдерді дұрыс негіздесе, тәжірибелік жұмыстарды орындаудың жан-жақты дағдылары мен әдістерін меңгерген болса, материалды қате жібермей, өз бетімен қорытындылай және жеткізе білсе.

«В+», «В», «В-» «С+» («жақсы») – егер білім алушы бағдарламалық материалды нақты білсе, оны сауатты және мәні бойынша баяндаса, сұраққа жауап беруде елеулі бұрмалаушылық жібермесе, теориялық ережелерді дұрыс қолдана білсе және тәжірибелік тапсырмаларды орындау барысында қажетті дағдыларды меңгерсе.

«С», «С-» «D+», «D» («қанағаттанарлық») – егер білім алушы тек негізгі материалды меңгеріп, жеткіліксіз дұрыс тұжырымдаса, бағдарламалық материалды баяндауда бірізділікті бұзса және тәжірибелік тапсырмаларды орындауда қиындыққа тап болса.

«F» («қанағаттанарлықсыз») – егер білім алушы бағдарламалық материалдың елеулі бөлігін білмесе.

Дәстүрлі шкалаға ауыстырылған білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалар	Балдардың сандық эквиваленті	Пайыздық құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалар
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

2.13 Пән бойынша емтихан сұрақтар тізімі:

- 1.Әскери топография пәні. ПО-ның қызметкерлерін дайындау жүйесінде қолданылуы
- 2.Жердің көлемі және формасы. Көлденеңдердің түсірілуі.
- 3.Топографиялық карталар және жоспарлар.
- 4.Топографиялық картаны кескіндеу.
- 5.Масштабы мен арналуы бойынша жіктеу.
- 6.Топографиялық картаның кескінделуі мен номенклатурасы.
- 7.Топографиялық картаның кескінделуі мен номенклатурасы.
- 8.Топографиялық карталарды іріктеу мен сұратып алдыру ережелері.
- 9.Номенклатуралары бойынша топографиялық карталарды іріктеу.
- 10.Карта бойынша арақашықтықты өлшеу:
  - сандық масштаб арқылы;
  - сызықтық масштаб арқылы;
  - курвиметр арқылы;
- 11.Картадан арақашықты өлшеу.
- 12.Карта бойынша алқапты өлшеу.
- 13.Географиялық координаттар.
- 14.Картадан нүктенің координаттарын анықтау.
- 15.Көлденең тік бұрышты координаттар.
- 16.Тік бұрышты координаттарды анықтау.
- 17.Бедерлер және олардың түрлері.Бедерлерді көлденеңдер бойынша оқу.
- 18.Абсолюттік биіктікті анықтау және шатқалдардың күрт төмендеуі.
- 19.Қартадағы шарты белгілердің түрлері және түсіндірмелі жазулар.
- 20.Картадағы бейнелер:
  - топырақ-тамыр мен өсімдік қабаттары;
  - жолдар торабы мен сулар ;
  - өндіріс объектілері мен тұрғылықты мекендер.
- 21.Картаны оқудың жалпы ережелері.
- 22.Жергілікті төңірек және оның тактикалық сипаты.
- 23.Жергілікті төңіректе бағдар алу мәні мен әдсі.
- 24.Жергілікті төңіректе көкжиекті анықтау әдістері. Жергілікті төңіректе қашықтықты анықтау.
- 25.Жергілікті төңіректе картаны жұмысқа дайындау мәнісі:
  - картамен танысу;
  - картаны желімдеу;
  - картаны көтермелеу;
  - картаны бүктеу.
26. Қарта бойынша орнында және қозғалыста бағдар алу.
- 27.Магниттік азимутты анықтау.
- 28.Картамен азимут бойынша жүріу.
- 29.Жергілікті төңіректе азимут бойынша жүру, жүру маршрутын (сұлбасын) құрастыру.

30. Жергілікті төңіректе азимут бойынша жүріп маршрут сызбасын құрастыру (оқытушының тапсырмасы бойынша).
31. Графикалық-қызметтік- құжаттардың түсінігі.
32. Жұмыс картасы, оның арналуы және мазмұны.
33. Жедел карта, оның арналуы және мазмұны.
34. Қызметтік-графикалық құжаттарды жүргізу ережелері.
35. Қызметтік-графикалық құжаттарды сызу ережелері.
36. ПО қызметтік-графикалық құжаттарында қолданатын шартты белгілер мен қысқартулар және оларды салу реттері.
37. Қарта арқылы жоспар (сызба) құру.
38. Жергілікті төңіректің жер төлемін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу тәртібі, мәнісі.
39. Оқиға болған жерлердің сұлба-жоспарын құрастыру.
40. Жергілікті жердің тактикалық жағдайы:
- Өтіу мүмкіндігі;
  - Бүркемлену жағдайы;
  - Қорғану мүмкіндігі;
  - Бағыттау мүмкіндігі;
  - Бақылау мүмкіндігі;
  - Ұрыс жүргізу жағдайы.
41. Жергілікті жерді оқу әдісі:
- Барлау;
  - Карта бойынша;
  - Аэрофотосуреттен.
42. Жергілікті төңіректе бағыттау әдісі және мәнісі:
- төңіректі тану (білу);
  - тұрған орнын анықтау;
  - бағытты анықтау.
43. Көкжиектер бағытын анықтау әдісі:
- Компаспен;
  - Аспан шырақтары арқылы;
  - Төңіректегі заттар арқылы.
44. Төңіректе ара қашықтықты анықтау әдісі:
- Сызықтық көлемдері арқылы;
  - Адым арқылы;
  - Уақыт пен жылдамдық арқылы;
  - Дыбыс пен жарық арқылы;
  - Дауыс (есту) арқылы.
45. Жергілікті төңіректе картаны жұмысқа дайындау мазмұны:
- Картамен танысу;
  - Картаны желімдеу;
  - Картаны көтермелеу;
  - Картаны бүктеу.
46. Карта бойынша орнында және қозғалыста бағдар алу.
47. Жедел карта, оның тағайындалуы сен мазмұны.

48. Қызметтік -графикалық құжаттарды жүргізу ережелері.
49. Қызметтік- графикалық құжаттарды сызу ережелер.
50. Қызметтік графикалық құжаттарда қолданатын шартты белгілер мен қысқартуларды салу.
51. Карта арқылы жоспар(сұлба)құру.
52. Жергілікті жердің учаскесін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу тәртібі, мазмұны.
53. Криминалистік шартты белгілер.
54. Оқиға болған жердің топографиялық негіздерінің жағдайын құрастыру.
55. Оқиға болған жердің сұлбасының жоспарын құрастыру:
  - бөлмелердің жоспарын(сұлба) жайындау;
  - ашық жерлердің жоспарын (сұлба)дайындау.
- 56.Криминалистік шартты белгілер.
- 57.Оқиға болған жердің топографиялық негіздерінің жағдайын құрастыру.
58. Карта арқылы жоспар(сұлба)құру.
- 59.Жергілікті жердің учаскесін көз мөлшермен қағазға түсірудің дайындығы мен жүргізу тәртібі, мазмұны.
60. ПО-да қолданатын қызметтік-графикалық құжаттардағы шартты белгілер және қысқартуларды салу реті.

2.14 Құрастырған:

Әскери және арнайы-тактикалық даярлық кафедрасының аға оқытушысы,
полиция капитаны, педагогика ғылымының магистірі
Күнтуған Охан